

گفت‌وگو با یوسف یعقوبی فر، مدیرعامل مؤسسه‌ی فرهنگی منادی تربیت

همه چیز درباره‌ی منادی تربیت

لطفاً ما را با تاریخچه‌ی مؤسسه‌ی منادی تربیت آشنا کنید.

■ بنده یوسف یعقوبی فر، مدیرعامل «مؤسسه‌ی فرهنگی منادی تربیت»، ناشر وابسته به معاونت پرورشی و تربیت‌بدنی آموزش و پرورش و مشاور معاون پرورشی هستم. مؤسسه‌ی فرهنگی منادی تربیت برای تحقق اهداف پرورشی تأسیس شده است و می‌کوشد در زمینه‌ی فرهنگ مطالعه و کتاب‌خوانی گام‌های مؤثری بردارد. در این راستا به عنوان یک نشر وابسته به وزارت آموزش و پرورش، به تولید کتاب‌های دینی، تربیتی، پرورشی و اخلاقی می‌پردازد.

در حدود سه سالی که بنده در مؤسسه‌ی فرهنگی منادی تربیت حضور داشته‌ام، حدود ۳۰۰ عنوان کتاب تولید کرده‌ایم و گذشته از این، به تجدید چاپ کتاب‌ها پرداخته‌ایم.

منادی تربیت بعد از آمدن من، حدود ۱۷۰ عنوان کتاب تولید کرده است؛ یعنی هر سه روز یک عنوان کتاب جدید داشته‌ایم.

حضور شما در منادی تربیت چه امتیازاتی داشته است؟

■ در زمان حضور این حقیر، در زمینه‌ی کتاب و مطالعه و ارتقای نرخ مطالعه‌ی غیردرسی دانش‌آموزان و معلمان، گام‌های مؤثری برداشته شده است. در زمینه‌ی برگزاری نمایشگاه‌های کتاب، طرح ملی ده‌هزار نمایشگاه کتاب در ده هزار مدرسه و دو سال بعد، طرح سی‌هزار نمایشگاه در سی هزار مدرسه را برگزار کردیم. طی سه سال، برگزاری چهار دوره نمایشگاه را شاهد بودیم. این جای خوشبختی دارد. حدود ۵/۵ میلیارد تا ۷ میلیارد کتاب برای مدارس آموزش و پرورش کشور ارسال کردیم. در سال ۱۳۸۸، کتاب‌هایی که شورای بررسی ما برای دانش‌آموزان و معلمان مناسب اعلام کردند، ۹۰۵۰ عنوان بود که نسبت به سال قبل رشدی تقریباً ۲۰ درصدی را نشان می‌دهد. از این تعداد ۲۷۲۶ عنوان مربوط به دوره‌ی ابتدایی، ۱۳۵۷ عنوان مربوط به دوره‌ی راهنمایی و ۴۹۲۲ عنوان مربوط به دوره‌ی متوسطه بوده است.

حضور ناشرین در نمایشگاه چگونه بوده است؟

■ تعداد ناشرین شرکت کننده در نمایشگاه در سال ۱۳۸۷، معادل ۴۰۶ ناشر بود، ولی در سال ۱۳۸۸، تعداد آن‌ها به ۴۸۵ مؤسسه رسید. این نشان‌دهنده‌ی اقبال ناشرین به مؤسسه‌ی منادی تربیت است. ما هیچ ممانعتی برای حضور ناشرین نداشته‌ایم. کتاب‌ها را براساس انتخاب استان‌ها ارسال می‌کنیم و به همین دلیل، استقبال استان‌ها از مؤسسه‌ی منادی تربیت بیشتر شده است. نکته‌ی مهم این است که در سال‌های گذشته ناشرین مدنظر بودند، اما در سال‌های اخیر کتاب مدنظر است و استان.

نحوه‌ی انتخاب کتاب‌ها برای هر استان چگونه است؟

■ ما فهرست کتاب‌ها را در اختیار مدارس و کارشناسان ادبی استان قرار می‌دهیم و آن‌ها هستند که براساس نیاز مدرسه‌ها انتخاب می‌کنند. بنا به گزارش‌هایی که می‌فرستند، تاکنون رضایت نسبی و بعضی رضایت کامل داشته‌اند.

منادی تربیت از چه سالی کار نشر را شروع کرد؟

■ از بدو تأسیس کار نشر را شروع کرد، البته به نام «انتشارات تربیت» و وظیفه‌ی تولید و تدوین کتاب‌های معاون پرورشی را برعهده گرفت.

سی‌هزار نمایشگاه کتاب در سی‌هزار مدرسه کشور

روند برپایی سی‌هزار نمایشگاه در سی‌هزار مدرسه چگونه است؟

■ در نیمه‌ی اول اردیبهشت ماه مقدمات فراخوان، را فراهم می‌کنیم. در جلسه‌ای با حضور

فهرست
کتاب‌ها را در اختیار
مدارس و کارشناسان
ادبی استان قرار می‌دهیم و
آن‌ها هستند که براساس
نیاز مدرسه‌ها انتخاب
می‌کنند

۲۹۹۱۹۲

زمستان ۱۳۸۸

۳۳

امسال
از بین ۲۳۸۰۰ عنوان
کتاب، ۹۰۰۵ کتاب برای
دانش آموزان مناسب
شناخته شد

اعضای هیئت مدیره مؤسسه فرهنگی منادی تربیت مطرح می‌کنیم که امسال می‌خواهیم طرح سی‌هزار نمایشگاه کتاب را برگزار کنیم. این موضوع را با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در میان می‌گذاریم و تفاهم‌نامه‌ای را امضا می‌کنیم. بعد از تصویب این طرح ملی که سی‌هزار نمایشگاه کتاب در سی‌هزار مدرسه برگزار شود، فراخوانمان را در نیمه‌ی اول تیرماه به روزنامه‌های کثیرالانتشار می‌دهیم. در این فراخوان اعلام می‌کنیم که کتاب‌های کودک و نوجوان سه سال اخیر را می‌پذیریم، البته در سال‌های اخیر کتاب‌های تجدید چاپ شده نیز داشتیم.

بعد از فراخوان، ناشرین یک نمونه از کتاب‌هایشان را به فروشگاه مرکزی منادی تربیت می‌آورند که مسئول تحویل کتاب‌هاست و کتاب‌ها را براساس موضوع طبقه‌بندی و چینش می‌کند. شورای بررسی وزارت آموزش و پرورش و کارشناس مسئول ادبی این وزارت‌خانه، از طریق رایزنی با افرادی که در حوزه‌ی کتاب‌شناسی خیره هستند، ظرف مدت ۲۰ روز کتاب‌های مناسب را به ما معرفی

می‌کنند.

امسال از بین ۲۳۸۰۰ عنوان کتاب، ۹۰۰۵ کتاب برای دانش‌آموزان مناسب شناخته شد. نمایشگاه متمرکزی در تبریز برپا کردیم و از کارشناسان ادبی و کتاب‌شناس هر استان دعوت کردیم تا ببینند و کتاب‌هایی را که مناسب منطقه و مدرسه‌شان است، انتخاب کنند. آن‌ها فهرستی از کتاب‌ها تهیه کردند و به ما تحویل دادند.

مسئولین منادی تربیت، پس از مرتب کردن فهرست‌ها و وارد کردن آن‌ها به سیستم رایانه‌ای، براساس برنامه‌ی تطبیقی که در سیستم وجود دارد، کتاب‌ها را «تیراژبندی» می‌کنند. امسال یک هفته قبل از برگزاری نمایشگاه کتاب، همه‌ی کتاب‌ها به استان‌ها فرستاده شدند و در معرض دید عموم قرار گرفتند.

انتشارات منادی تربیت چند عنوان کتاب برای نمایشگاه فرستاده است؟

■ ۳۰۰ عنوان کتاب.

از کتاب‌هایی که شما می‌فرستید، برای تجهیز کتاب‌خانه هم استفاده می‌شود؟

■ بخشی از کتاب‌های نمایشگاه که توسط دانش‌آموزان خریداری می‌شود. بخشی را نیز مسئولین مدرسه برای استفاده در کتاب‌خانه می‌خرند. اگر از کتاب‌های فرستاده شده مجدداً درخواست کنند، برای آن‌ها می‌فرستیم.

آیا منادی تربیت بر برگزاری نمایشگاه‌ها در مدارس هم نظارت دارد؟

■ خیر. اولاً، ما نیروی انسانی لازم را برای نظارت نداریم. ثانیاً، منادی تربیت مجری طرح است

و معاون پرورشی استان‌ها مسئولیت نظارت را برعهده دارد.
چرا با نهادهای داخلی آموزش و پرورش برای بهتر برگزار شدن نمایشگاه‌ها همکاری نمی‌کنید؟

■ بارها این بحث مطرح شده و تصمیماتی هم گرفته شده است؛ اما هیچ یک از سازمان‌ها در عمل به تصمیمات وفادار نمی‌مانند. ما همین پیشنهاد را به «انتشارات مدرسه» دادیم، اما بنا به دلایلی که داشتند، قبول نکردند.

کارشناسان انتخاب کتاب توسط چه سازمانی انتخاب می‌شوند؟

■ معاون پرورشی و تربیتی وزارت آموزش و پرورش برای افراد زبده و خبره ابلاغیه می‌فرستد و شورای بررسی کتاب تشکیل می‌شود. دبیر این ستاد را وزارت آموزش و پرورش تعیین می‌کند.

معیارهای یک نمایشگاه استاندارد چیست؟

■ تعدد عناوین و متنوع بودن کتاب‌ها، و هم‌چنین تنوع ناشرین می‌تواند در برگزاری نمایشگاه استاندارد منطقه‌ای اثرگذار باشد.

چرا؟ ۲۹۹

زمستان ۱۳۸۸

۳۵

قفسه‌ی کتاب‌های کمک آموزشی کجاست؟

آیا از کتاب‌های کمک آموزشی نیز در نمایشگاه استفاده

می‌شود؟

■ حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد کتاب‌های نمایشگاه، کتاب‌های کمک آموزشی هستند. البته ناگفته نماند که حدود ۲۵ درصد هم به کتاب‌های کمک درسی اختصاص دارد. یعنی درصد کتاب‌های کمک درسی بیشتر از کمک آموزشی است.

بالاترین آمار فروش مربوط به چه نوع کتاب‌هایی است؟

■ سال گذشته کتاب‌های علمی رتبه‌ی اول و کتاب‌های مذهبی

و ادبیات داستانی به ترتیب رتبه‌ی دوم و سوم را به خود اختصاص دادند. امسال نیز کتاب‌های ادبیات کودک و نوجوان و داستانی بیشترین فروش را داشتند.

نحوه‌ی قرارداد شما با ناشرین

چگونه است؟

■ با ناشرین قرارداد نمی‌بندیم، بلکه

کتاب‌ها را به صورت امانت می‌گیریم. بعد از برگزاری نمایشگاه‌ها و این که استان‌ها پول کتاب‌ها را به ما دادند، ما نیز بدهی ناشرین را می‌پردازیم. لازم به ذکر است که امسال چند عامل باعث بدحسابی ما با ناشرین شد؛ از جمله هزینه‌ی اجاره‌ی انبار و دیگر هزینه‌های اجرایی طرح. در حال حاضر ما ۶۰ میلیون به ناشرین بدهکاریم و ۹۰ میلیون از استان‌ها طلب داریم. در اولین فرصت که طلبمان را گرفتیم، بدهی‌مان را تسویه می‌کنیم.

برای خرید کتاب از ناشر چند درصد تخفیف می‌گیرید؟ و این تخفیف چه می‌شود؟

■ پایین‌ترین درصد تخفیف ۱۵ درصد و بالاترین آن ۴۰ درصد است. ۴۰ درصد تخفیف مربوط به کتاب‌هایی چون کتاب‌های مرجع، کتاب‌المیزان و فرهنگ‌نامه‌ها می‌شود. کتاب‌های «انتشارات علمی و فرهنگی» و «جهان رایانه» نیز تخفیف بالایی دارند. اما تقسیم‌بندی مبلغ حاصل از تخفیف‌ها به این ترتیب است که ۲۰ درصد به دانش‌آموزان برای خرید کتاب تخفیف می‌دهیم و ۱۲/۵ درصد حق‌الزحمه‌ی عوامل اجرایی است که در کل ۳۲/۵ درصد می‌شود.

تعداد کارکنان منادی تربیت ۲۳ نفر است. برگزاری نمایشگاه، از زمان فراخوان تا اجرای کامل طرح، هزینه‌ی زیادی را در برمی‌گیرد و فقط ۷/۵ درصد برای ما می‌ماند. همان‌طور که می‌بینید، برای مجری طرح، اجرای سی‌هزار نمایشگاه در سی‌هزار مدرسه مقرون به صرفه نیست. البته ناگفته نماند که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی هزینه‌ی ۱۰ درصد از حجم عملیات را می‌پردازد.

جمعی از ناشرین به بالا بودن درصد تخفیف اعتراض دارند. چون می‌گویند از آن‌ها تخفیف بالا می‌خواهند، کتاب‌های مفیدشان را در نمایشگاه عرضه نمی‌کنند. نظر شما در این مورد چیست؟

■ این اعتراض را وارد می‌دانم. باید بگویم که ناشران کتاب خوب و مناسب را ارائه می‌دهند، ولی هنگام تحویل، تعداد مورد نیاز ما را تأمین نمی‌کنند. کتاب خوب همان روزهای اول فروخته می‌شود و اگر تعداد بیشتری بخواهیم، ناشر نمی‌دهد. در عین حال، بعضی از کتاب‌های خوب هم اصلاً به نمایشگاه نمی‌آید؛ مثلاً کتاب گران‌قیمت، و ما نمی‌توانیم کتاب گران‌قیمت را در کارتن ۱۰۰ عنوانی کتاب قرار دهیم، زیرا چنین کتابی جای ۲۰ عنوان کتاب را می‌گیرد.

در هر حال، ما می‌کوشیم کتاب‌هایی را به جامعه‌ی دانش‌آموزی ببریم که براساس نیاز دانش‌آموزان و در راستای تحقق اهداف وزارت آموزش و پرورش و تعلیم و تربیت اسلامی باشد.